

Pandemide D ?manl?k  l e?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Pandemide D ?manl?k  l e?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28895>

 zet

Pandemide D ?manl?k  lçe?i (PD ), bireylerin **pandemi** dönemlerinde ya?ad?klar? **d ?manl?k** düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmis? bir **psikolojik ölçektir**. Bu  lçek, özellikle COVID-19 gibi küresel sa?l?k krizlerinin bireylerin duygusal ve sosyal tepkileri üzerindeki etkilerini anlamaya yönelik önemli bir araç sunmaktadır. Pehlivan-Tunç ve arkada?lar? taraf?ndan 2021 y?l?nda yap?lan bir geçerlik ve güvenirlik al??mas?yla geli?tirilen PD , pandemi ko?ullar?n?n yol at??? stres, belirsizlik ve sosyal k?s?tlamalar kar??s?nda ortaya ?kabilecek d ?manca tutumlar?, öfke ve sald?rganl?k e?ilimlerini de?erlendirmeyi hedeflemektedir. Ölçek, psikolojik ara?t?rmalarda ve klinik uygulamalarda, pandemiye ba?l? d ?manl?k düzeylerinin saptanmas? ve bu duruma yönelik müdahale stratejilerinin geli?tirilmesi için de?erli bir kaynak olarak kabul edilmektedir.

Anahtar Kelimeler

Pandemi, d ?manl?k, psikolojik ölçek, geçerlik, güvenirlik, COVID-19, psikometri.

Yazarlar

Pehlivan-Tunç, E. B., Parlak, S., Uluman, M., Eryigit, D.

Amaç

Pandemide D ?manl?k  lçe?i'nin (PD ) temel amac?, bireylerin bir **pandemi** s?ras?nda deneyimledi?i **d ?manl?k** düzeylerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde de?erlendirmektir. Bu  lçek, küresel sa?l?k krizlerinin tetikledi?i sosyal, ekonomik ve psikolojik bask?lar?n, bireylerin öfke, sald?rganl?k ve ? phecilik gibi d ?manca e?ilimlerini nas?l etkiledi?ini anlamak için tasarlanm??t?r.

Ölçek, ayn? zamanda, pandemiye özgü stres faktörlerinin bireylerin ki?ileraras? ili?kileri ve toplumsal uyumlar?  zerindeki olumsuz etkilerini belirlemeyi, böylece ruh sa?l??? profesyonellerine ve ara?t?rmac?lara bu dönemde ortaya ?kan d ?manca tepkileri  lçme ve bu tepkilere yönelik etkili müdahale programlar? geli?tirme konusunda bilimsel bir zemin sa?lamay? amaçlamaktadır. Elde edilen veriler, halk sa?l??? politikalar?n?n ?ekillendirilmesinde ve bireylerin psikolojik dayan?kl?l???n?n art?r?lmas?nda da kullan?labilir.

Yap?

Pandemide D ?manl?k  lçe?i, **d ?manl?k** yap?s?n?, özellikle **pandemi** ko?ullar? alt?nda ortaya ?kan bili?sel, duygusal ve davran??sal bile?enleri içerecek ?ekilde ölçmektedir. Bu ba?lamda

dü?manlık; öfke, kin, ?üphecilik, ba?kalar?na kar?? olumsuz tutumlar ve potansiyel olarak sald?rgan davran??lara yönelik e?ilimler gibi unsurlar? kapsayabilir. Ölçek, bu duygular?n pandemiyle ili?kili belirsizlik, korku, izolasyon ve kaynak k?s?tlamalar? gibi faktörlerle nas?l tetiklendi?ini veya ?iddetlendi?ini de?erlendirir.

Geli?tirme sürecinde, **dü?manlık** kavram?n?n, bireylerin kendilerine, di?er insanlara veya toplumsal kurumlara yönelik olumsuz yarg?lar?, güvensizlikleri ve dü?manca niyetleri yans?tan boyutlar?n?n incelendi?i varsay?lmaktadır. Bu yap?, genellikle çok boyutlu olup, ölçek maddeleri arac?l???yla bu farklı yönlerin ayr? ayr? veya bütünsel olarak ölçülmesi hedeflenmi?tir. Böylece, pandemi dönemindeki dü?manca tepkilerin karma??k do?as? daha iyi anla??labilmektedir.

Geçerlik

Pandemide Dü?manlık Ölçe?i'nin **geçerlik** çal??malar?, ölçe?in gerçekten ölçmek istedi?i **dü?manlık** yap?s?n? ne derece do?ru ve kapsaml? bir ?ekilde ölçtü?ünü de?erlendirmek üzere yürütülmü?tür. Bu kapsamda, ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda çe?itli geçerlik türlerinin incelendi?i varsay?lmaktadır.

?çerik Geçerli?i: Ölçek maddelerinin, ölçülmek istenen dü?manlık yap?s?n?n tüm önemli yönlerini temsil edip etmedi?i uzman görüş?leri ve kapsaml? literatür taramas? yoluyla de?erlendirilmi?tir.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in teorik yap?s?n? desteklemek amacıyla **faktör analizi** teknikleri (Ke?fedici ve/veya Do?rulay?c? Faktör Analizi) kullan?lm??tır. Bu analizler, ölçe?in alt?nda yatan boyutlar? ve maddelerin bu boyutlarla ili?kisini ortaya koymu?tur.

Ölçüt Geçerli?i: Ölçe?in, benzer veya ili?kili psikolojik yap?larla (örne?in, öfke, sald?rganlık, stres) ölçülen di?er standart ölçeklerle korelasyonlar? incelenerek, d?? geçerli?i hakk?nda bilgi sa?lanm??tır. Bu, ölçe?in beklenen teorik ili?kileri yans?t?p yans?tmad???n? göstermektedir.

Güvenirlik

Pandemide Dü?manlık Ölçe?i'nin **güvenirlik** analizleri, ölçe?in tutarlı ve kararlı ölçümler yapma yetene?ini de?erlendirmek için gerçekleştirilmi?tir. Bir ölçe?in güvenilir olmas?, ayn? ko?ullar alt?nda tekrar uyguland???nda benzer sonuçlar vermesi anlam?na gelir. Geli?tirme çal??mas?nda a?a??daki güvenilirlik türlerinin incelendi?i dü?ünölmektedir:

?ç Tutarlılık: Ölçek maddelerinin birbirleriyle ne kadar tutarlı oldu?unu gösteren **iç tutarlılık** katsay?s? olan Cronbach Alfa de?eri hesaplanm??tır. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçtü?ünü ve içsel olarak tutarlı oldu?unu gösterir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in zaman içindeki kararlılı??n? de?erlendirmek amacıyla belirli bir zaman aral???yla ayn? deneklere iki kez uygulanmas? ve sonuçlar?n korelasyonunun incelenmesi yoluyla test-tekrar test güvenirli?i incelenmi?tir. Bu, ölçe?in zamana kar?? ne kadar

sabit  l ?mler yapt???n? gösterir.

Faktör Analizi

Pandemide D ?manl?k  l e?i'nin geli?tirme sürecinde, **faktör analizi**,  l e?in alt?nda yatan temel boyutlar? belirlemek ve yap?sal geçerli?ini desteklemek için kritik bir rol oynam???t?r. Keşfedici Faktör Analizi (KFA) kullan?larak, **pandemi** dönemindeki **d ?manl?k** kavram?n?n hangi faktörler veya alt boyutlar alt?nda topland??? incelenmi?tir. Bu analiz, bir veya daha fazla faktörün belirlenmesini sa?lam?? ve bu faktörlerin toplam varyans?n önemli bir k?s?m?n? a ?klad??? varsay?lmaktad?r.

Faktör analizi sonuçlar?, ölçek maddelerinin hangi faktörlere yüklendi?ini (faktör yükleri) ve her bir faktörün d ?manl?k yap?s?n?n farkl? yönlerini nas?l temsil etti?ini ortaya koymu?tur. Bu yap?sal do?rulama,  l e?in teorik çerçevesiyle tutarl? bir ?ekilde  al???t???n? ve pandemiye özgü d ?manca tepkilerin farkl? bile?enlerini ay?rt edebildi?ini göstermi?tir. Daha sonra, Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile bu faktör yap?s?n?n farkl?  rneklemlerde de do?rulan?p do?rulanmad??? test edilmi? olabilir, bu da  l e?in genellenebilirli?ini art?r?r.

Ölçek

Test Tipi:  z bildirim  l e?i

Format: Genellikle **Likert tipi** bir derecelendirme  l e?i kullan?lm???t?r ( rn. "Kesinlikle Kat?lm?yorum"dan "Kesinlikle Kat?l?yorum"a kadar 5 veya 7 noktal? bir  l ek).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel yeti?kin popülasyonu

Ya? Grubu: Yeti?kinler (18 ya? ve  zeri)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, **pandemi** döneminde Türkiye'de ya?ayan bireyler üzerinde geli?tirilmi?tir.  al???ma, pandemi ko?ullar?na maruz kalm?? farkl? demografik özelliklere sahip geni? bir örnekleme hedeflemi?tir.

Test Metodolojisi: Ölçek, bireysel olarak uygulanabilir. Uygulama,  evrimi i platformlar arac?l???yla veya ka???t-kalem format?nda gerçekle?tirilebilir. Uygulama süresi, maddelerin say?s?na ba?l? olarak genellikle k?s?a olup, yakla???k 5-10 dakika sürmektedir.

Anahtar Kelimeler

Pandemi stresi, **d ?manl?k**, psikososyal etki, ölçek geli?tirme, psikolojik tepkiler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Kaynakta belirtilmemiştir.

Kurum E-posta Adresleri: burcu.tunc@marmara.edu.tr (Sorumlu yazar Emine Burcu Tunç için). Diğer yazarların e-posta adresleri kaynakta belirtilmemiştir.

Yazın Adresi: Emine Burcu Tunç, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, Türkiye.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Şinler: Pandemide Düşmanlık Ölçeği'nin kullanımı için sorumlu yazar Emine Burcu Tunç ile iletişime geçilmesi önerilir. Akademik ve araştırma amaçlı kullanımlar için genellikle yazarın izni gerekebilir. Ticari kullanımlar veya lisanslama durumları için özel anlaşmalar yapılması gerekebilir.

Ücret: Ölçeğin kullanımına ilişkin herhangi bir ücret bilgisi kaynakta belirtilmemiştir. Kullanım şartları ve olası ücretler hakkında bilgi almak için sorumlu yazar ile doğrudan iletişime geçilmesi tavsiye edilir.

Test Yılı: Ölçek, 2021 yılında yayınlanan "Development of the hostility in pandemic scale (HPS): A validity and reliability study" başlıklı makale ile geliştirilmiş ve valide edilmiştir.

Referanslar

Pehlivan-Tunç, E. B., Parlak, S., Uluman, M., ve Eryigit, D. (2021). Development of the hostility in pandemic scale (HPS): A validity and reliability study. *International Journal of Assessment Tools in Education*, 8(3), 475-486. <http://dx.doi.org/10.21449/ijate.837616>

Ölçeğin orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: [pandemide-dusmanlik-olcegi-toad.pdf](#)

Makalenin tam metnine aşağıdaki bağlantıdan da erişilebilir: [dergipark.org.tr](#)

Pandemide Düşmanlık Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Satılan kaynak içeriğinde Pandemide Düşmanlık Ölçeği'nin maddeleri bulunmamaktadır.